

Babic's Vulgata

Av Zeljko Babic

Vulgatakläckningen är en av årets verkliga höjdpunkter oavsett var man befinner sig i Europa. Här berättar Zeljko Babic historien om en Bosnisk imitation som fiskat bra även här i Sverige.

En bosnisk vulgataimitation som användes redan på Skues tid.

En särskild händelse i mitt flugfiskeliv inträffade för nästan fyra decennier sedan, när jag var med om min första vulgatakläckning. Upplevelsen gjorde ett så stort intryck på mig att vulgatakläckningen fortfarande räknas som en av årets stora fiskehändelser.

Det var som ung och oerfaren flugfiskare som jag en dag fick följa med en bekant för att testa på öringfisket i ån Pliva, i närheten av byn Pljeva. Jag minns att jag var väldigt nervös. Fisket på den sträckan av ån där vi skulle fiska hade rykte om sig att vara svår även för de med längre erfarenhet än jag. Det enda som talade till min fördel var att mitt sällskap Branko kände sträckan som sin egen ficka.

Förutsättningarna för dagen var perfekta, överallt längs ån lyfte nykläckta vulgator och fisket var både lätt och roligt. Dagen tillsammans med Branko blev ett mycket lyckat och oförglömligt minne. Inte bara för det lyckade fisket eller alla de fina fiskar som vi fångade. Nej, istället var det själva vulgatakläckningen som satte djupast spår i mig. Från och med den dagen väntar jag otåligt på varje vulgatakläckning, oavsett om jag tänkt fiska i mina hemtrakter i Bosnien, i Skandinavien eller på någon annan plats i världen.

Vulgataimitation

I dag binder jag mina vulgataimitationer på flera olika sätt, men ett av mina Bosniska favoritmönster bär jag alltid med mig i asken. Vad som gör att just den flugan är en favorit är svårt att förklara, antagligen beror det på att den alltid fungerar och självklart för att

jag tror på den.

Att exakt veta av vem eller när den här vulgataimitationen gjordes för första gången, är svårt att svara på. Däremot vet jag att liknande flugmönster har använts i området kring ån Pliva under minst ett sekel. Det finns dessutom uppgifter om att den engelske flugfiskeboksförfattaren G.E.M. Skues fiskade i Pliva och andra bosniska strömmar 1897, och då med en fluga som till stor del påminner om min Vulgata. Vill du läsa mer om G.E.M. Skues resa genom Bosnien så rekommenderar jag att läsa boken: Side Lines, Side Lights and Reflections, kapitlet heter Bosnia - The Turco as a Fly-Fisher.

Material

Vad gäller originalmaterialen som användes för att binda denna Bosniska klassiker vet vi heller inte särskilt mycket om. Anledningen beror dels på de gamla flugbindarnas hemlighetsmakeri och dels på en begränsad tillgång av flugbindningsmaterial. Dock finns det några beskrivningar av flugan som skiljer sig en hel del åt, framför allt vad gäller ribbing och kroppsfärg. I dag är den vanligaste färgen som kroppen görs i nästan ljus gul eller snarare som saften från en pressad citron. Vilken typ av dubbing eller tråd du väljer att använda spelar mindre roll. Välj det du trivs bäst med. Till kroppen använder jag en slags syntetisk tråd hämtad från en barnstrumpa som jag har fått av min gamla fiskekamrat Branko. Vad det gäller hackel och vingmaterial så finns inga överraskningar, kolla materiallistan.

Fisketaktik och användning

I den här artikeln har jag tänkt visa två imitationer från vulgatans olika stadier, en vulgata-nymf och min favorit, en vulgata-dun.

Den bosniska flugfisketraditionen är lika gammal som den skandinaviska, men det finns en tydlig skillnad. I Bosnien har det på grund av ekonomiska skäl varit svårt för många att införskaffa en vanlig flugfiskeutrustning. Därför var det tidigare vanligt att man fiskade fluga med vanligt kastspö och kastflöte. Vanligen använde man tre flugor samtidigt, vilka representerade de olika stadierna i sländans livscykel. Imitationen av den vingade sländan kunde styras så att den studsade upp och ner mot vattenytan likt en äggläggande dagsländehona.

Med samma tackel kunde man alltså imitera Vulgatans tre olika kläckningsfaser, från nymfens stigande rörelse till en kläckare och en vingad slända.

I dag är situationen annorlunda och de flesta flugfiskare har råd att köpa en modern flugfiskeutrustning. Visserligen går det inte att presentera flugorna på samma sätt med ett flugspö som man tidigare gjorde med ett kastflöte, men genom att använda två flugor på tafs, en kläckare och en dun, så blir resultatet nästan detsamma.

Fungerar hela dagen

Vulgatakläckaren använder jag vanligtvis mitt på dagen när kläckningarna pågår som bäst och fisken vakar. Bäst är det att fiska på vakande fisk. Eftersom kläckaren ska presenteras hängande i ytfil-

men bör du inte impregnera hela flugan, thoraxpartiet räcker gott.

Den vingade imitationen använder jag oftast senare under eftermiddagen i samband med att sländorna svärmar. Det här mönstret fungerar också bra till att imitera en äggläggande vulgatahona. Om du dessutom modifierar den något, så blir den en utmärkt spinnerimitation. Men då krävs det att du klipper hacklet längs flugans undersida så att den vilar tillräckligt djupt i ytfilmen.

Ytterligare ett alternativ är att göra ett dun-mönster, men i annan färg. Som spinner ska kroppen vara mer gulfärgad och lindad med en brun ribbing. Vanligtvis använder jag samma färg på vinge och hackel till mina spinner som till den slända som beskrivs nedan. Men ska man vara lite petig så borde kanske vingarna göras i ett mer transparent material och hacklet betydligt mörkare. ➤

DÅ KLÄCKER VULGATAN

I Bosnien använder jag mina vulgataimitationer från mitten av maj till slutet av juni. I Sverige och Norge pågår kläckningen, med lokala variationer, enligt nedanstående schema.

Södra Sverige: Från mitten av maj till början av juni.

Mellersta Sverige & Norge: Från sista veckan av maj till början av juli.

Norra Sverige & Norge: Från början av juni till någon vecka in i juli.

Kläckningarna brukar pågå under en eller ett par veckor med vissa undantag.

Även stor harr lockas ibland upp till ytan med en stor vulgataimitation.

Öringen vakar ivrigt efter de nykläckta sländorna.

Kläckaren ska ligga djupt ner i ytfilmen.

Pliva är en klarvattenström där det har fiskets med fluga i mer än hundra år.

MATERIAL

Ephemerera Vulgata - dun

KROK: En lätt torrfluggekrok med långt skaft. Stl. 10.

TRÅD: Tmc, brun 16/0.

STJÄRT: Stjärtfibrer fasantupp, 3 st.

KROPP: Syntetisk tråd.

KROPPSIDOR: Fasanfibrer 2

stycken på varje sida.

RIBBNING: Brun tråd.

THORAX: Ekorre dubbing, mörkbrun.

HACKEL: Tupp, brun.

VINGE: Brun raphhöna.

Ephemerera Vulgata - kläckare

KROK: Torfluggekrok med långt skaft stl.10.

TRÅD: TMC brun, 16/0.

STJÄRT: Stjärtfibrer fasantupp, eller liknande material.

KROPP: Guldfärgad dubbing.

RIBBNING: Brun tråd.

HACKEL: Medium dun, tupp.

VINGE: Brun eller guldfärgad raphhöna läggs på kroppen.

1. Fäst in stjärtfibrerna samt de fyra extrafibrer som ska vikas fram längs kroppen sidor.

4. Ribba fast fasanstjärtfibrerna längs hela kroppen så att de sitter ordentligt.

2. Fäst in ribbningen vid slutet av krokskaftet.

5. Preparera två raphhönhackel och fäst sedan in dem med respektive framsida mot varandra så att de ställer sig utåt som två vingar över kroppen.

3. Linda en jämnt taperad kropp över 3/4 av krokskaftet. Vik sedan fram två fasanstjärtfibrer längs kroppens båda sidor och fäst dem med bindtråden.

6. Linda hacklet i täta varv, bakom och framför vingarna. Avsluta med att göra en whipfinish och en droppe lack.

NEW

HELIOS 2

FEED YOUR ADDICTION

• Its all-new tapers have been fine tuned to transfer energy along a smoother curve, resulting in unlimited power and unrivaled tracking

• Lighter in hand and stronger than any rod we've ever developed, it transitions energy directly from your brain to the fly and casts with the precision of a laser pointer

